

یادداشت

سقوط قیمت نفت عربستان را به زانودرمی آورد

محمود خاقتانی معاون سابق وزارت نفت

● در شرایط فعلی، عربستان و روسیه به عنوان تولیدکنندگان عمده نفت بیش از هرکسی دلواپس بازار نفت هستند. در دهه ۹۰ که «بورس یلتسین» در روسیه بر مسند قدرت بود، آنچه روسیه را به زانو درآورد و به ورشکستگی نزدیک کرد، سقوط قیمت نفت بود و حالا ماجرا به نوعی تغییر کرده و عربستانی در چنین موقعیتی قرار گرفته است، اما با این احوال، به نظر من این نشست را که در صورت برگزار شده، نمی‌توانیم نشستی بین اوپک و غیراوپک بدانیم. این نشست می‌تواند نشانی از تمایل عربستان و قطر برای متقاعدکردن روسیه باشد تا به نوعی آنها را در مسائل و اختلاف‌های سیاسی و نظامی منطقه همراهی کنند. اعتقاد دارم که هدف اصلی از برگزاری این نشست چیز دیگری است و تلاش کرده‌اند آن را با پرده‌ای تحت عنوان مهادنکی برای کاهش تولید نفت بیوشانند. نکته در‌خور توجه این است که در قرن ۲۱ حرف اول را گاز می‌زند نه نفت.

دیرزمانی از مطرح‌شدن بحث خط لوله گاز عرب، از مسیر قطر، اردن و لبنان به مدیترانه و اروپا و هم‌زمان تعریف‌کردن خط لوله گاز اسلامی توسط ایران از مسیر عراق و سوریه می‌گذرد و اگر به وضعیت منطقه نیز نگاه کنیم، همه تنش‌ها و تمرکز نیروهای داعش و گروهک‌های ضد سوری در این مسیرهاست. اینکه قطر میزبان این نشست بوده است این اعتقاد را تقویت می‌کند.

بعید می‌دانم این نشست و بیانیه آن حتی اگر واقعا به نفت اختصاص داشته باشد، تأثیر مهمی بر بازار نفت بگذارد، چراکه این کشورها نگفته‌اند تولید خود را کاهش می‌دهند، بلکه در شرایطی موافقت کرده‌اند تولید خود را در حد ماه ژانویه حفظ کنند که با تولید امروز آنها تفاوت چندانی ندارد. علاوه بر این نفت ایران نیز وارد بازار شده است و این کشورها ابتدا باید تولید خود را به اندازه افزایش تولید ایران، کاهش دهند تا شرایط بازار نفت به وضعیت ماه ژانویه برسد، چراکه ایران تولید نفت خود را افزایش داده و تقریباً فارغ از مشکلات ناشی از وجود مازاد عرضه نفت در بازار، توانسته مشتریانی هم برای آن پیدا کند؛ یکی از مشتریان نفت ایران روسیه است که نفت ایران را می‌خرد و به مشتریان خود در بازار شرق خلیج فارس می‌فروشد. چند کشور اروپایی نیز که مشتری نفت ایران نشده‌اند، در ازای نفتی که می‌گیرند می‌توانند در بازار ۸۰میلیونی ایران جایی برای کالاهای خود پیدا کنند.

ادامه از صفحه اول

بی‌نتیجه برای نفت

عامل اول ذخایر قابل‌توجه نفت در کشورهای مختلف است و عامل دوم اینکه اقتصاد جهانی یک حرکت جدی و قابل‌توجه نداشته است. کانی اثرات آن روی مصرف انرژی ملموس باشد. از آنجا که بازار نفت نیز منطق بر رابطه عرضه و تقاضاست، وقتی طرف تقاضا تغییرات جدی نداشته باشد، پس نمی‌تواند اثر چندان جدی بر قیمت نیز داشته باشد.

در این میان مسئله نفت شیل و احتمال افزایش تولید آن هم مطرح می‌شود، اما تولید نفت شیل رابطه تنگاتنگی با قیمت تمام‌شده آن دارد و تا قیمت نفت از حد قابل‌توجهی بالاتر نرود، احتمال افزایش تولید و بهبود سرمایه‌گذاری در این صنعت محتمل نیست. قیمت‌های فعلی و قیمت‌های بعد از به‌بارنشستن این نشست، قیمت‌هایی نیست که برای تولیدکنندگان شیل علاقه ایجاد کند. مگر اینکه قیمت‌ها از ۳۵ و ۴۰ دلار بالاتر برود تا تولیدکنندگان نفت غیرمتعارف برای افزایش تولید و سرمایه‌گذاری تصمیم‌گیری کنند. به عبارتی از منظر اقتصادی، قیمت‌های پایین برای تولید نفت شیل معنا و مفهومی ندارد مگر اینکه از منظر سیاسی این مسئله توجهی شود. همچنین درباره اینکه نتایج برگزاری این نشست چقدر می‌تواند بر سرمایه‌گذاری در صنعت نفت تأثیرگذار باشد، باید به این مسئله توجه کرد که درباره سرمایه‌گذاری‌های این حوزه، بحث تکمیل‌کننده، توجیه اقتصادی است و اگر قیمت نفت، به دلیل جو روانی تصمیماتی که در این نشست گرفته می‌شود، افزایش یابد، می‌تواند جذابیت‌هایی را در سرمایه‌گذاری‌های این صنعت به وجود آورد؛ به عبارتی این افزایش قیمت درصد قابل‌توجهی نیست که تأثیر جدی روی سرمایه‌گذاری بگذارد اما می‌تواند نگاه به سرمایه‌گذاری در این حوزه را واقع‌بینانه‌تر کند. البته نکته‌ای که مطرح می‌شود این است که اغلب کشورها و شرکت‌هایی که سرمایه دارند، دوران رکود و کاهش قیمت نفت را به‌ترین فرصت برای سرمایه‌گذاری در این صنعت می‌دانند تا وقتی بازار به رونق رسید، زودتر به بهره‌برداری و برگشت سرمایه بپردازند.

شرق؛ دیروز وزرای نفتی چهار کشور عربستان، روسیه، قطر و ونزوئلا در دوحه پایتخت قطر گرد هم آمدند تا تصمیمی تازه درباره نفت بگیرند. به گزارش خبرگزاری فرانسه، محمد صالح الساده، وزیر نفت قطر با اعلام این خبر از توافق نفتی این چهار کشور خبر داد که گویا منوط به پذیرش سایر تولیدکنندگان مهم نفت نیز هست. آن‌گونه که وزیر نفت قطر روایت می‌کند، این کشورها توافق کردند در صورت موافقت دیگر تولیدکنندگان مهم نفت خام، میزان تولید این کالای مهم راهبردی در سطح ماه ژانویه (دی/ بهمن) باقی بماند. به دیگر بیان این کشورها خواهان فریز تولید نفت در سطح ماه ژانویه شدند. نشست دیروز وزیران نفت عربستان، روسیه، قطر و ونزوئلا، بلندپایه‌ترین نشست در ماه‌های گذشته است که با هدف تصمیم‌گیری درباره مهار سیر نزولی قیمت نفت برگزار می‌شود. به گزارش رویترز، علی النعیمی، وزیر نفت عربستان اعلام کرد نگه‌داشتن میزان تولید در سطح ماه ژانویه کفایت می‌کند و کام‌های بعدی برای تثبیت بازار در ماه‌های آتی اتخاذ خواهد شد. وی همچنین ابراز امیدواری کرد دیگر تولیدکنندگان نیز این پیشنهاد را بپذیرند. انولوخو دل پیئو، وزیر نفت ونزوئلا، نیز از ادامه مذاکرات مربوط به کاهش میزان تولید با ایران و عراق در روز چهارشنبه خبر داد. نشست دوحه در حالی برگزار می‌شود که بهای جهانی نفت خام در بیش از ۱۸ ماه گذشته کاهش داشته و برای نخستین‌بار در بیش از یک دهه گذشته به زیر بشکه‌ای ۳۰ دلار رسید. امانول ایبه کاجیکو وزیر نفت نیجریه اخیراً از اجماع نظر درمینه تصمیم‌گیری برای مهار روند کاهش قیمت میان اعضای سازمان کشورهای صادرکننده نفت (اوپک) خبر داد. ونزوئلا بیشترین خسارت را از کاهش بهای نفت خام داشته و نفت زیر بشکه‌ای ۳۰ دلار توازن بودجه روسیه را نیز تحت‌تأثیر قرار داده است. اقتصاد عربستان نیز به‌شدت در نتیجه روند کاهشی بهای نفت آسیب دیده است. این کشور در سال میلادی گذشته کسری بودجه ۹۸میلیارددلاری را تجربه کرد.

افزایش قیمت نفت بعد از نشست چهارجانبه

به‌دنبال اعلام این خبر، بهای شاخص نفت خام برنت اروپا در بازار لندن ۸۱ سنت افزایش یافت و به بشکه‌ای ۳۴ دلار و ۲۰ سنت رسید. بهای نفت خام تحت‌تأثیر افزایش عرضه، کاهش تقاضا و نگرانی درباره چشم‌انداز اقتصاد جهانی از ژوئن ۲۰۱۴ (خرداد ۱۳۹۳) حدود ۷۰ درصد کاهش داشته است. بازگشت ایران به‌عنوان یکی از تولیدکنندگان مهم نفت خام به بازارهای جهانی پس از رفع تحریم‌های بین‌المللی نیز بر روند کاهشی نفت بی‌تأثیر نبوده است. وزیر انرژی قطر اعلام کرد تولیدکنندگان عضو و غیرعضو اوپک قرار است گفت‌وگوهای فشرده خود را در ارتباط با میزان تولید نفت به‌زودی آغاز کنند. تاکنون سازمان ۱۳‌اعضوی اوپک از کاهش تولید خود در رقابت با تولیدکنندگان

نهادنیان:

برجام ۲ را به‌زودی کلید می‌زنیم

شرق: برجام ۲، پس از برجام در دستور کار قرار گرفت. آن‌گونه‌که رئیس دفتر رئیس جمهور می‌گوید برجام ۲، یک برنامه جامع اقدام مشترک ملی است که همه باید دست به دست هم بدهند و بخش دولتی و خصوصی، برای تجهیز همه منابع همکاری کنند. نگاه در برجام ۲، نگاه جامع هم‌افراست و رویکرد بخشی نیز، از آن به دور خواهد بود. محمد نهاوندیان در ششمین همایش چشم‌انداز صنعت فولاد و معدن ایران با نگاهی به بازار گفت: کلیدخوردن برجام ۲ هم‌زمان با آغاز نیمه دوم افق چشم‌انداز ۲۰ساله کشور و برنامه توسعه است. در سال‌های ۲۰۲۰ تا سال ۲۰۴۰، تاکنون سازمان ۱۳‌اعضوی سرمایه‌گذاری خارجی نیاز دارد. مهدی کراسیان با اشاره به کاهش روند تولید فولاد جهانی در سال

اقتصاد

عسلی در واکنش به پیشنهاد «فریز تولید نفت» به «شرق» می‌گوید:

نرمش نفتی در دوحه

نفت شیل آمریکا امتناع کرده است. عربستان که پیش از این با افزایش تولید نفت، تلاش داشت ایران و روسیه را در کسب درآمد از نفت در فشار بگذارد، درنهایت پس از اینکه خود و همسایگان عربش با کمبود بودجه ارزی و همچنین کسری بودجه مواجه شدند و افزایش قیمت فرآورده‌های نفتی در داخل کشور نیز نتوانست معضل مالی آنها را حل کند، به‌ناچار درصدد تجدیدنظر در میزان تولید نفت با هدف به‌تعدادل‌سازندن قیمت آن در سطح بازارهای بین‌المللی شد. در این رابطه با مهدی عسلی، مدیرکل امور اوپک وزارت نفت گفت‌وگویی کوتاه داشتیم.

● **در نشست اخیر کشورهای عربستان، روسیه، قطر و ونزوئلا، این چهار کشور قرار بر توقف تولید نفت خام خود از ماه ژانویه گرفته‌اند که البته آن را مشروط به توافق اعضای اوپک برشمردند. واکنش ایران در برابر این تصمیم چیست؟**

موضع ایران در این مورد بسیار روشن است، وقتی قیمت نفت بالا بود و ما تحریم بودیم این کشورها تولید خود را روی‌هم‌رفته به میزان چهارمیلیون افزایش دادند و از این ظرفیت استفاده کردند. حالا که به دلیل افزایش تولید این کشورها، قیمت نفت پایین آمده است انتظار دارند که ایران نیز همکاری کند و هزینه تعادل بازار را بپردازد. رفتار این کشورها مخصوصاً سال گذشته میلادی که بازار ثبات خود را از دست داده بود و قیمت‌ها در حال کاهش بود، بسیار غیرمسئولانه بود و ایران در مناسبت‌های مختلف لزوم کاهش تولید توسط این کشورها را تذکر داده بود. علاوه‌بر آن، ایران روشن کرده بود که بلافاصله بعد از لغو تحریم‌ها تولید خود را به سطح سهمیه خود قبل از تحریم‌ها افزایش خواهد داد و از

مناسبت‌های مختلف از جمله در جریان کنفرانس ماه دسامبر گذشته اوپک به این نکته اشاره شد که هنگامی که ایران بعد از تحریم‌ها اولین محموله‌های نفت خود را صادر کرد، کشورهای عضو اوپک انعطاف‌پذیری بیشتری نشان خواهند داد و با ایران وارد مذاکره خواهند شد. چرا برخی از این کشورها آرزو می‌کردند تحریم‌های علیه ایران هرگز لغو نشود و بسیاری هم بار نمی‌گرفتند که ایران بتواند بلافاصله تولید خود را افزایش بدهد. حال که ایران توانسته

تولید خود را افزایش دهد و بازارهای خود را به‌تدریج باز پس بگیرد، این کشورها متوجه شدند که ناگزیر از مذاکره با ایران هستند. به نظر می‌رسد این نشانه‌هایی از نرشدن موضع این کشورهاست و طبعاً تلاش می‌کنند در این فرایند هرچه ممکن است کمتر امتیاز دهند و مثلاً بگویند ایران هم همکاری کند و یا حداقل ایران تولید و صادرات خود را افزایش ندهد این اتفاق‌ها زمانی افتاد که ایران موفق شد نشان بدهد می‌تواند تولید خود را افزایش دهد و مصمم است به تولید در سطح سهمیه قبلی خود برگردد. به‌رحال پاسخ ایران به درخواست کاهش تولید نفت کشور واضح است. کسانی که مسئول این موضوع هستند چند کشور مشخصی هستند که تولیدشان را افزایش داده، نه‌تنها بازارهای ایران و لیبی را گرفته‌اند بلکه بیش از سقف تولید هدف اوپک تولید کرده و موجب سقوط قیمت‌ها شده‌اند. اگر این کشورها نصف همان مقدار افزایش تولید خود را کاهش دهند، بازار متعادل خواهد شد. زیرا غیر از این چند کشور عضو، دیگر اعضای اوپک تولید خود را افزایش نداده‌اند. تولید لیبی که به دلیل جنگ داخلی کاهش پیدا کرده و تولید نفت ایران نیز به دلیل تحریم کاهش پیدا کرده است و دیگر کشورهای عضو مانند ونزوئلا و اکوادور و نیجریه و الجزایر و انگولا هم که تولیدشان افزایش نیافته، در نتیجه اگر این چند کشور تولید خود را حتی به اندازه نصف افزایش تولید خود، یعنی دومیلیون بشکه در روز، کم کنند بازار به تعادل برمی‌گردد.

● **ممکن است موضع ایران در مقابل این اقدام نرم و افزایش تولید کمتر یا منوط باشد؟**

دلیلی برای این کار وجود ندارد. ایران مسئولیتی در وضعیت کنونی بازار نفت نداشته است. همان‌طور که وزیر محترم نفت هم نامۀ نوشت و به سازمان اوپک اعلام کرد، ما بلافاصله پس از تحریم‌ها به سهمیه تولید قبل از تحریم‌ها برمی‌گردیم و از کشورهای عضو خواست، افزایش تولید ایران را در تولید نفت خود در نظر بگیرند تا تعادل بازار حفظ شود. ما نقشی در این مسئله نداشتیم و تازه می‌خواهیم تولید خود را افزایش دهیم و به سهمیه قبلی برگردیم. از آنجا که این کشورها بیش از سهمیه خودشان و بیش از سقف رسمی تولید ۳۰میلیون بشکه‌ای اوپک که خودشان توافق کرده بودند، تولید کرده‌اند، قیمت سقوط کرد و حالا هم مسئولیت بازگرداندن تعادل به بازار نفت عمدتاً به عهده این کشورهاست. بنابراین باید بدون اینکه از ایران انتظار داشته باشند، تولید خود را کاهش دهند. اگر تولید همه کشورهای عضو، از جمله ایران، به سطح قبل از اعمال تحریم‌ها علیه ایران بازمی‌گشت و باز هم قیمت‌ها پایین بود، طبعاً ایران هم مانند گذشته با دیگر اعضا برای متعادل‌شدن بازار همکاری می‌کند. اما شکی نیست همین که این کشورها روی‌هم‌رفته نیمی از افزایش تولید خود را کاهش دهند، بازار به تعادل برمی‌گردد.

عضو شورای راهبردی وزارت صنعت رونمایی کرد

نرخ رشد اقتصادی ۹۴ در حد صفر

شرق: نرخ رشد اقتصادی که ۱۱ ماهی است اعلام نشده دیروز توسط عضو شورای راهبردی وزارت صنعت، معدن و تجارت رونمایی شد. علینقی شایخی در نخستین کنفرانس بین‌المللی مستریج و کامپاند پلمری گفت: کشور هم‌اکنون به‌لحاظ اقتصاد در حال رکود قرار دارد و رشد اقتصادی در حد صفر است. او با تأکید بر اینکه آثار برجام بر اقتصاد کشور از نیمه دوم سال ۹۵ آشکار خواهد شد، افزود: در هشت سال دولت‌های نهم و دهم کشور با درآمدهای خوبی مواجه بود اما در مقابل به رشد و توسعه و ایجاد شغل توجهی نشد. به گزارش شاتا، شایخی با بیان اینکه دولت یازدهم در ابتدای کارش ۵۰۰ هزارمیلیارد تومان بدهی به بانک‌های بخش خصوصی، پیمانکاران و سازمان‌های عمومی فعالیت خود را شروع کرد، گفت: وقتی شرایط به‌گونه‌ای باشد که این بدهی‌ها پرداخت نشود به‌طور قطع بخش خصوصی و فعالان اقتصادی را با مشکل مواجه خواهد کرد. عضو شورای راهبردی وزارت صنعت، معدن و تجارت ادامه داد: بانک‌ها نیز همچون سایر بنگاه‌های اقتصادی از شرایط مطلوبی برخوردار حقوق همه را افزایش دهم.

نوبخت: بودجه تصویب نشود، افزایش حقوق نداریم

قانون باید متناسب با نرخ تورم باشد و باید کاهش قدرت خرید کارمندان جبران شود. برای سال ۹۵ پیش‌بینی ما از تورم در حد ۱۱ درصد است. برای همه کارکنان دولت ۱۲ درصد افزایش حقوق در نظر گرفته شد. البته دیدگاه دولت این است، ابتدا انتهایی

که حقوق‌های کمتری می‌گیرند، افزایش حقوقشان بیشتر باشد تا در سنوات بعدی برنامه ششم بتوانیم حقوق همه را افزایش دهیم. **انتقاد به محرمانه‌بودن اقدامات دولت** سخنگوی دولت درباره پروژه مخالفان قوه مجریه در خصوص محرمانه‌کردن آمار کلان کشور گفت: ما هیچ چیز محرمانه‌ای نداریم. البته برخی اسناد طبقه‌بندی شده و برخی نیز هنوز تکمیل نشده است. هیچ قرارداد محرمانه‌ای در وزارت نفت نداریم و وزارت نفت به باید اطلاعات خود را منتشر کند. درباره خودروی پژو هم که می‌گویند مسائل محرمانه است؛ چه زمانی معمول بوده قرارداده‌ها را روی سایت قرار دهند که اگر ما اکنون نگذاریم، بگویند محرمانه عمل شده؟ آمار اقتصادی را بانک مرکزی مدیریت و برنامه‌ریزی کشور درباره ششم شش‌ماهه شفاف عمل می‌کنیم و چیز پوشیده و پنهانی نداریم.

اعتماد نشان داده بود، با نه.

ارز و طلا

هم‌گامی سه بازار

● **شرق:** دیروز اونس جهانی طلا، دلار و بازار داخلی طلا همسو با هم بالا و پایین می‌شد، مصطفی قدرتی، معامله‌گر از و سکه در گفت‌وگو تهران اونس جهانی طلا هزارو ۱۹۰ دلار معامله می‌شد که در آخر وقت بازار تا هزارو ۲۱۴ دلار بالا رفت. دلار هم ابتدای صبح سه‌هزارو ۴۳۵ تومان معامله می‌شد که در معاملات پایانی با افزایش قیمت همراه شد و بر سه‌هزارو ۴۶۵ تومان متوقف شد. افزایش قیمت اونس جهانی طلا و دلار در بازار تهران، سکه را هم صعودی کرد و از ۹۶۳ هزار تومان تا ۹۸۰ هزار تومان بالا رفت اما در پایانی‌ترین معاملات بر ۹۷۶ هزار تومان بی‌حرکت شد.

ارز	قیمت (تومان)	تغییر
دلار آمریکا	۳۴۶۵	۵-
یورو	۳۸۹۰	۳۰-
پوند	۵۰۲۸	۴۷-
درهم	۹۵۰	۲-
طلا و سکه	قیمت	تغییر
طرح جدید	۹۷۵۰۰۰	۲۰۰۰+
طرح قدیم	۹۷۴۰۰۰	۲۰۰۰+
نیم	۴۹۳۰۰۰	۲۰۰۰-
ربع	۲۶۳۰۰۰	۲۰۰۰-
گرمی	۱۸۳۰۰۰	-
گرم ۱۸ عیار	۹۹۷۰۰	۲۰۰-
اونس (دلار)	۱۲۱۴	۱۰+

بورس

کاهش نرخ بازده بدون ریسک محرک سرمایه‌گذاری

سیدعلی سیدخسروشاهی تحلیلگر بازارهای مالی

● در معاملات روز گذشته، ارزش معاملات بورس اوراق بهادار کمی بیش از شش هزار و ۶۵۰ میلیارد ریال و فرابورس هم در حدود ۵ هزار و ۶۶۰ میلیارد ریال ثبت شد. شاخص کل با اثر منفی نمدادهای بزرگی چون پارسان، اخبار، فملی، وبملت، شینا و شبنرد ۲۳۵ واحد افت کرد تا به مقدار ۷۷ هزار و ۱۴۱ رسید. شاخص فرابورس هم در مقدار ۸۱۰ واحد تثبیت شد.

همچنان صنایع بزرگی چون فلزات اساسی، معادن، پالایشی و پتروشیمی دچار قیمت‌های کم‌رمق و البته بدون چشم‌انداز رشد در کوتاه‌مدت شده‌اند. قیمت دلار هم که تا حدود ۳۷۰۰ تومان افزایش یافته بود، چند روزی است کاهش وارد کانال ۳۴۰۰ تومان شده تا شرکت‌هایی با محصولات صادراتی خیلی به سود غیر عادی ناشی از تسعیر ارز دلخوش نباشند.

نرخ سود بالای سپرده بانکی که یکی از مشکلات و یا به زبانی بهتر از موانع سرمایه‌گذاری در بازارهای مختلف است، سراسر انجام در مسیر نزولی قرار گرفت. پس از کاهش‌هایی در محصولات سپرده‌های یک‌ساله در چندماه اخیر، با توافق شبکه بانکی، دو درصد دیگر از نرخ این سپرده‌ها کاسته می‌شود.

البته با توجه به مهار قابل توجه نرخ تورم در دولت تدبیر و امید، گمانه‌هایی از کاهش مجدد نرخ سود سپرده‌های بانکی در اوایل سال آتی نیز به گوش می‌رسد. این موضوع پیش‌تر در در این میان نباید از نرخ‌های بازدهی جذاب

و بالای ۲۰درصد اوراق مشارکت، اوراق خزانه اسلامی، صندوق‌های سرمایه‌گذاری با درآمد ثابت و سایر ابزارهای بازار با‌دهی غافل شد؛ این اوراق بدون تحمیل ریسک و نرخ شکست، بازدهی مناسبی را برای سرمایه‌گذاران فراهم کرده است. یکی از سؤالات اصلی این است که چرا نرخ بازده بدون ریسک نقش اساسی در تصمیمات سرمایه‌گذاری دارد؟

هر سرمایه‌گذار عقلایی هنگام تصمیم‌گیری درخصوص سرمایه‌گذاری برای گزینه‌های پیش رو، با توجه به تحمل ریسک، بازده مطلوب خود را با نرخ بازدهی بدون ریسک مقایسه می‌کند که عمدتاً با سپرده‌های بانکی و سایر ابزار بازار بدهی سنجیده می‌شود.

سرمایه‌گذاران بازار سرمایه هم به این قاعده مستثنا نیستند. به نظر می‌رسد با کاهش نرخ‌های سپرده بانکی یکی دیگر از موانع پیش روی بازار سرمایه کمرنگ‌تر شده است. هر چند موانع جدی‌تری همچنان وجود دارد.

عنوان شاخص	مقدار	تغییر
کل	۷۷۱۴۱٫۶	۲۳۵۰۹۲-
شاخص قیمت	۲۹۵۷۶٫۷	۹۰۰۴۰-
شاخص کل (محرز)	۱۲۸۲۸	۱۰۰۶۰-
شاخص قیمت (محرز)	۱۰۵۱۲٫۴	۸۰۰۹۰-
آزاد شاور	۸۶۴۳۹٫۶	۵۳۵۳۳-
۵۰ شرکت بزرگ	۳۱۰۷٫۶	۱۰۰۶۰-